QORTI TAL-APPELL

IMĦALLFIN

S.T.O. PRIM IMĦALLEF JOSEPH AZZOPARDI
ONOR. IMĦALLEF JOSEPH R. MICALLEF
ONOR. IMĦALLEF TONIO MALLIA

Seduta ta' nhar it-Tlieta, 29 ta' Ottubru, 2019.

Numru 10

Rikors numru 527/19 LSO

Fl-Atti tal-Mandat ta' Sekwestru Eżekuttiv numru 502/2019 fl-ismijiet:

L-Avukat Norval Desira bħala mandatarju speċjali tal-kumpannija assenti *International Properties and Investments Limited*

v.

L-Avukat Roberto Montalto bħala mandatarju speċjali tal-kumpannija assenti *Oil & Ship Consultancy Ltd.*

Il-Qorti:

1. Dan huwa appell imressaq mill-eżekutant Avukat Norval Desira *nomine* minn provvediment mogħti mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fis-27 ta' Ġunju, 2019, (minn issa 'l hemm imsejjaħ "id-deċiżjoni appellata"), fuq

talba tal-Awtorità għas-Servizzi Finanzjarji ta' Malta (minn issa 'l hemm imsejħa "l-Awtorità"), li bih u għar-raġunijiet hemm imfissra, laqa' limitatament it-talba mressqa mill-istess Awtorità biex tħassar il-Mandat eżekuttiv fuq imsemmi (minn issa 'l hemm imsejjaħ "il-Mandat"), billi ħassritu biss safejn jolqot lil wieħed mill-banek sekwestratarji – Satabank p.l.c. – u ħallietu fis-seħħ għall-bqija;

2. Il-Mandat kien inħareġ fil-15 ta' April, 2019, fuq talba tal-Avukat Desira *nomine* (minn issa 'l hemm imsejjaħ "l-appellant") u dan fuq is-saħħa ta' titolu eżekuttiv magħmul minn sentenza mogħtija mill-Qorti tad-Distrett ta' Paphos fir-Repubblika ta' Ċipru fis-27 ta' Lulju, 2018, fil-kawża fl-ismijiet "*International Properties and Investments Limited, from Dubai, United Arab Emirates (Claimants) and Oil & Ship Consultancy Ltd from the British Virgin Islands (Defendants)* fuq kreditu kanoniżżat ta' miljun u ħames mitt elf euro (€ 1,500,000)[1]. Fost is-sekwestratarji msemmija fil-Mandat, kien hemm Satabank p.l.c., li miegħu il-kumpannija Oil & Ship Consultancy Ltd (minn issa 'l hemm imsejħa "l-intimata") kellha fondi bankarji depożitati. Il-proċeduri għat-tħassir tal-Mandat inbdew quddiem l-ewwel Qorti fis-27 ta' Mejju, 2019;

3. L-ewwel Qorti waslet għad-deċiżjoni tagħha billi għamlet il-kunsiderazzjonijiet li ġejjin:

---

[1] Dok "SB8", f'paġġ. 13 – 5 tal-atti

*"Illi din hija azzjoni għal thassir ta' Mandat eżekuttiv maghmula fuq talba tal-Awtorita' ghas-Servizzi Finanzjarji ta' Malta (l-"Awtorita`") ai termini tal-**artikolu 281 tal-Kap.12 tal-Ligijiet ta' Malta**. L-Awtorita' adixxiet lil din il-Qorti fil-veste taghha bhala l-Awtorita' responsabbli wara li inhargu direttivi kontra Satabank fit-termini tal-Att Dwar il-Kummerc Bankarji (Kap 371 tal-Ligijiet ta' Malta). Permezz ta' dawn id-direttivi gew mahtura awdituri mid-ditta Ernst & Young (EY) bhala competent person skont kif imfisser f'dak l-Att. Sussegwentement EY bdiet process ghar-rilaxx tad-depoziti f'idejn id-depozitanti wara li taccerta li jigu rispettati l-Ligijiet vigenti dwar il-Money Laundering.*

"L-argument ewlieni tar-rikorrenti huwa li d-disposizzjonijiet tal-Kap 371 jikkostitwixxu lex specialis, u li allura japplika l-principju lex specialis derogat generalis fil-konfront tad-disposizzjonijiet tal-Kodici tal-Procedura u tal-Organizzazzjoni Civili dwar il-Mandati Ezekuttivi. Inoltre, hija kwistjoni ta' ordni pubblika li jigu mharsa r-regolamenti dwar il-Money Laundering, billi hawnhekk si tratta mhux semplicement tal-interessi tal-persuni privati involuti fil-mandat in kwistjoni, imma b'mod aktar generali, l-interessi tas-socjeta' in generali u tar-reputazzjoni finanzjarja ta' Malta.

"Dan premess l-Awtorita' tissottmetti li d-direttivi msemmija f'dan ir-rikors li ghadhom vigenti u li nhargu qabel il-mandat odjern jikkostitwixxu raguni valida, ai termini tal-imsemmi artikolu, abbazi ta' liema ghandu jintlaqa' dan ir-rikors.

"Illi Satabank plc wiegeb li l-mertu tat-talba odjerna hija identika ghall-mertu ta' rikors intavolat quddiem din il-Qorti kif diversament presjeduta fl-istess ismijiet premessi ghar-revoka tal-mandat in mertu, u fejn iddeduca l-istess ragunijiet (Rik 454/19 MH).

"Illi kemm is-socjeta' ezekutanti kif dik ezekutata opponew ghat-talba u eccipew principalment fir-risposti kif ukoll fit-trattazzjoni orali: 1) li l-Awtorita' m'ghandhiex locus standi u interess guridiku ai fini tal-Artikolu 281 tal-Kap 12; 2) li m'ghandha l-ebda relazzjoni guridika mal-partijiet fil-Mandat semmai huwa s-Satabank, bhala sekwestratarju li ghandha tali relazzjoni; 3) li huwa l-persuna kompetenti mahtura mill-MFSA li ghandha r-rapprezentanza guridika u l-amministrazzjoni ta' Satabank; 4) li d-direttivi tal-Awtorita' m'ghandhomx is-sahha tal-Ligi; 5) li proceduri ta' anti money laundering m'ghandhomx iwaqqfu l-proceduri tal-ezekuzzjoni tal-mandat u li 6) il-principu lex specialis derogat generalis mhuwiex applikabbli ghall-fattispecie tal-kaz.

"B'zieda ma' dawn is-socjeta' ezekutata eccepiet li l-principju lex specialis derogat generalis m'ghandux japplika ghall-kaz odjern billi hawnhekk ma hemmx zewg ligijiet, imma ligi (Kap 12) u l-ordnijiet tal-Awtorita' li m'ghandhomx is-sahha tal-Ligi. Inoltre ccita mill-Kodici Kriminali fejn ordni ta' iffrizar ma jwaqqafx lill-Qorti li tirrilaxxja depoziti hekk iffrizati favur bona fide creditor.

"Fatti Marbutin mal-Kaz

"Illi l-fatti kif premessi fir-rikors promotur mhumiex ikkontestati u l-Qorti, a skans ta' ripetizzjoni, qed taghmel riferenza ghalihom. Huwa pacifiku li fost id-depozitanti tas-Satabank hemm is-socjeta' ezekutata.

"Inoltre meta gew originarjament imposti d-direttivi tal-Awtorita' kif premessi fir-rikors, u l-passi regolatorji kollha dawn kienu jirrikjedu l-waqfien assolut ta' depożiti minn klijenti tagħhom u restrizzjoni fuq ġbid ta' flus. Dawn id-direttivi gew sussegwentement aggornati u l-Bank esponenti thalla jibda r-rilaxx ta' fondi, pero` dejjem soggett illi kontrolli u verifiki ta' "due diligence" ghal prevenzjoni ta' hasil ta' flus jigu sodisfatti.

*"**Dritt***

*"Illi l-kaz odjern ghandu fattispecie partikolari. Min-naha wahda, l-obbligi ta' sekwestratarji huma imfissra fil-Kodici tal-Organizzazzjoni u tal-Procedura Civili (Kap 12) senjatament **fl-artikoli 376(2)(d)** u **378** skont liema sekwestratarju huwa obbligat li jaghmel id-depozitu kif ordnat fil-mandat entro terminu stabbilit. Altrimenti jigi espost ghad-danni u imghaxijiet favur il-kreditur. Min-naha l-ohra dan kollu jikkunfliggi mad-direttivi mahruga mill-Awtorita' ai termini tal-Att (Kap 371) li jimponu fuq EY obbligu car li ma jirrilaxxjawx depoziti qabel ma jsir ezercizju ta' due diligence ritenut mehtieg mill-Awtorita' fit-twettiq tar-responsabbilitajiet regolaturi taghha skont dak l-Att.*

*"**Artikou 281 tal-Kap 12***

"Dan l-artiklu jiddisponi hekk:-

> *"Mingħajr preġudizzju għal kull jedd ieħor taħt din il-liġi jew xi liġi oħra, persuna kontra min jinħareġ att eżekuttiv jew xi persuna oħra interessata, tista' tagħmel rikors li jkun fih is-sottomissjonijiet kollha li tista' tkun tixtieq tagħmel flimkien mad-dokumenti kollha li jsostnu r-rikors lil dik il-qorti li tkun ħarġet dak l-att fejn titlob li l-att eżekuttiv jitħassar, sew għal kollox jew f'parti minnu biss, għal raġuni valida skont il-liġi."*

"Illi hija gurisprudenza kostanti tal-Qrati taghna li li l-għan li għaliha ddaħħlet il-proċedura taħt l-artikolu 281 fil-Kodiċi tal-Proċedura huwa marbut ma' xi għelt jew nuqqas fl-att eżekuttiv innifsu, li, bis-saħħa tiegħu, l-parti eżekutata tbati preġudizzju.[2]

---

[2] Dan gie enunjcat ripetutament u awtorevolment mill-Qrati taghna fil-kazijiet: Prim' Awla - ***A.A.S.K. Enterprises Limited (C-32035) vs MORE Supermarkets (Fgura) Limited (C-61496)*** (Rik Nru: 28/2015/J ZM) Dec **12/02/2015**; Prim Awla - ***Victor Fenech vs Anthony Fountain et*** (Rik Nru: 1818/11/MB) Dec **20/06/2012**; Prim Awla - ***Car Care Products Lmited vs John Bugeja et*** (Rik Nru: 1248/2009/GC) Dec **12/02/2010**; Rik. Nru. 154/19TA Prim Awla - ***Ian Bartoli noe vs A Gatt trading Ltd (C-2384) et*** (Rik Nru: 1044/2010/AE) Dec **02/08/2011**; Appell Inferjuri - ***Awtorita' Marittima ta' Malta kontra Polidano Brothers Limited*** (Rik Nru: 91/2007/1/Philip Sciberras) Dec **09/01/2008**; Prim Awla - ***Edward Pavia vs Michael Sultana et*** (Rik Nru: 287/2005/PA/JRM) Dec **05/05/2005**; Appell Civili - ***Briffa vs Stones Proterties Limited noe*** (Kollez. Vol: LXXXIV.ii.1401) Dec **01/12/2000**

"Ghalhekk mhuwiex permess li ssir indagni fuq il-mertu li wassal ghall-hrug tal-mandat ezekuttiv. Anzi ma kinitx il-fehma tal-leġislatur li din il-proċedura tintuża biex il-mandat jew att eżekuttiv ieħor jiġi attakkat jew imħassar għal raġunijiet ta' kontestazzjoni li huma marbuta mal-mertu nnifsu li, bis-saħħa tiegħu, l-istess att eżekuttiv ikun inħareġ[3].

"Kemm hu hekk, l-ewwel kliem tas-subartikolu (1) tal-artikolu 281 jagħmluha ċara li r-rimedju mogħti lir-rikorrent jingħata bla ħsara għal kull jedd ieħor taħt l-istess Kodiċi jew xi liġi oħra. Ta' min iżid jgħid ukoll li dan ir-rimedju ma jingħatax biss lil min kontra tiegħu jkun inħareġ Mandat bħal dak, iżda wkoll lil "<u>xi persuna oħra interessata</u>". (sottolinear ta' din il-Qorti).

"Dak li huwa tassew meħtieġ li jintwera minn min jinqeda bi proċedura bħal din hu l-eżistenza ta' "raġuni valida skont il-liġi". Ma nsibu l-ebda tifsira ta' "raguni valida skont il-ligi" fid-disposizzjoni imsemmija. Madankollu, in ġenerali, jista' jingħad li Mandat jista' biss jiġi attakkat kemm-il darba jkun inħareġ minn Qorti żbaljata jew jekk ikun hemm xi difett fil-forma[4], bħal meta jinħareġ kontra persuna ħażina jew persuna b'oħra. Meta l-liġi riedet tfisser f'liema ċirkostanzi jista' jintalab il-ħruġ ta' Kontro-mandat, dan qalitu u fissritu b'reqqa, per eżempju, ***fl-artikolu 836****, li jitkellem dwar Mandati kawtelatorji. Il-Mandat mertu ta' l-kawża preżenti m'huwiex Mandat kawtelatorju;*

"Illi din il-linja twassal lill-Qrati taghna biex jirritjenu li l-istħarriġ li din il-Qorti trid tagħmel dwar it-talba mressqa quddiemha għandu jkun wieħed fil-parametri stretti tal-azzjoni kif proposta. Xogħol il-Qorti f'din il-proċedura huwa li tara li tagħmel ħaqq mal-partijiet għaliex wara kollox, fi proċedura bħal din, ikun hemm dejjem xi titolu eżekuttiv (bħal sentenza, taxxa ġudizzjarja jew kuntratt) li minnu nnifsu jkun stabilixxa l-mertu tal-kwestjoni. Din il-Qorti, fl-istħarriġ li jmissha tagħmel fi proċedura bħal din, ma tinbidilx f'Qorti ta' reviżjoni ulterjuri tal-ilmenti fil-mertu dwar it-titolu li jkun;

"Effettivament dan huwa l-punt krucjali pendenti quddiem din il-Qorti billi l-Awtorita' rikorrenti qed tistieden lill-Qorti li tmur 'il hinn minn dawn il-parametri ben stabbiliti u dan abbazi ta' zewg konsiderazzjonijiet:

"1. Ragunijiet ta' ordni pubbliku
"2. L-Applikazzjoni tal-principju lex specialis (b'referenza ghad-disposizzjonijiet tal-Kap 317) derogat lex generalis (b'referenza ghad-disposizzjonijiet tal-Kap 12).

"Interess tal-Awtorita'

[3] Ara, per eżempju, App. Ċiv. **1.12.2000** fil-kawża fl-ismijiet ***Briffa vs Stones Properties Ltd. noe*** (Kollez. Vol:**LXXXIV.ii.1401**) u App. Ċiv. **25.5.2001** fil-kawża fl-ismijiet ***K.T.I. vs Serge*** (Kolleż. Vol: **LXXXV.ii.414**)
[4] P.A. AJM **14.11.1994** fil-kawża fl-ismijiet ***Josephine Spiteri vs Anthony Perry et*** (degriet interlokutorju)

"Illi l-intimati issollevaw in-nuqqas ta' interess tal-Awtorita' rikorrenti f'dawn il-proceduri, intavolati fit-termini tal-Artikolu 281 tal-Kap 12. Marbut ma' dan hemm eccezzjoni ohra, li ssemmiet fit-trattazzjoni orali, li l-Awtorita' m'ghandhiex interess guridiku li taghmel dawn it-talbiet u semmai, huwa s-Satabank, kif rapprezentat mill-persuna kompetenti mahtura li setghet tadixxi lil din il-Qorti.

"Kif gja premess, l-Artikolu 281 ma jillimitax din l-azzjoni ghall-partijiet involuti fil-Mandat, imma jippermetti "kull persuna ohra interessata" biex tirrikorri lejn il-Qorti b'dan ir-rimedju.

"Ikkonsidrat li l-interess guridiku tal-Awtorita' giet rikonoxxuta f'proceduri li huma kwazi identici ghal din odjerna, mill-Onorabbli Qorti tal-Appell, fil-kaz ***GLD Services Limited (C 69228) vs Atomos Limited (C 81785).*** *Din il-Qorti ser taghmel referenza ghad-decizjoni taghha kif diversament presjeduta hawn taht. Izda ghall-fini ta' l-eccezzjoni sollevata, bizzejjed tirreferi ghad-digriet tal-Qorti tal-Appell moghti fis-seduta tas-7 ta' Mejju 2019 fejn laqghet it-talba tal-Awtorita' ai termini tal-**artikolu 960 tal-Kap 12** biex tintervjeni fl-atti tar-Rikors u tal-Appell imsemmi.*

*"Ikkonsidrat, inoltre, li l-Awtorita' rikorrenti hija kostitwita b`ligi tal-pajjiz u fit-termini tal-**artikolu 4(1) tal-Kap 371** ghandha dmirijiet u funzjonijiet imposti mil-legislatur.*

"Difatti is-subartikolu imsemmi jiddisponi:

> *"4(1) Għandu jkun id-dmir tal-awtorità kompetenti li tesegwixxi l-funzjonijiet u d-dmirijiet ordnati b'dan l-Att, kull regolament magħmul jew Regoli Bankarji maħruġin taħtu u l-CRR , u li tassikura li l-istituzzjonijiet ta' kreditu li jwettqu l-attivitajiet tagħhom f'Malta josservaw dan l-Att, kull regolament magħmul, direttiva u Regola Bankarja maħruġin taħtu, il-CRR[5] u l-kondizzjonijiet tal-liċenzi tagħhom. ....."*

"Fost dawn id-dmirijiet hemm dik ta' sorveljanza tal-attivitajiet ta' istituzzjonijiet ta' kreditu u kumpanniji finanzjarji sabiex jigu zgurati li r-Regolamenti imsemmija tal-Unjoni Ewropea jigu osservati u imwettqa (Art. 4(5)).

"Sabiex tilhaq mal-ghanijiet tal-Ligi u tar-responsabbilitajiet taghha, l-Awtorita' ghandha s-sahha li taghmel, temenda jew tirrevoka Regoli Bankarji u Regoli tal-Kondotta tal-Operat u sabiex tittrasponi, timplimenta u tagħti seħħ lid-dispożizzjonijiet u l-ħtiġiet ta' Direttivi, Regolamenti u kull ħaġa oħra leġiżlattiv tal-Unjoni Ewropea jekk ikun mehtieg, kif ukoll tal-linji gwida mahrugin mill-Awtorita' Bankarja

[5] Ir-Regolament (UE) Nru. 575/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ġunju 2013 fuq ħtiġiet prudenzjali għal istituzzjonijiet ta' kreditu u ditti ta' investiment u li jemendaw ir-Regolament (UE) Nru,648/2012, kif emendat minn żmien għal żmien, u li jinkludi kull miżura implimentattiva li tkun ġiet maħruġa, jew li tista' tinħareġ taħtu

Ewropea (EBA) u ta' diversi regolamenti u direttivi tal-Unjoni Ewropea li Malta hija marbuta bihom.(Art.4(6)(7)(8) u (9)).

*"Fit-termini tal-**Artikolu 29(1) tal-Kap 371:***

> *"29.(1) Jekk, kemm minn xi rapport magħmul taħt l-artikolu 20 jew l-artikolu 22 jew xort'oħra, ikun jidher lill-awtorità kompetenti illi tkun tapplika xi waħda miċ-ċirkostanzi indikati fl-artikolu 9(2), l-awtorità kompetenti, wara konsultazzjoni mal-Bank Ċentrali, tista' bla ħsara għad-dispożizzjonijiet tal-artikolu 9(2) u għal kull setgħa oħra mogħtija lill-awtorità kompetenti taħt dan l-Att jew taħt kull liġi oħra applikabbli –*
>
> *- inter alia-*
>
> *(ċ) tinnomina persuna kompetenti biex tieħu f'idejha l-attiv tal-istituzzjoni ta' kreditu jew xi parti minnha sabiex jiġu mħarsa l-interessi tad-depożitanti;...."*

*"Bis-sahha **tal-Artikolu 29(5)** imbaghad, dawn id-disposizzjonijiet ghandhom ikollhom effett "minkejja kull dispożizzjoni oħra ta' kull liġi, u minkejja dak kollu li jinsab f'kull att, kuntratt, kitba jew dokument ieħor ikun liema jkun."*

"Din il-Qorti m'ghandhiex dubbju li l-Awtorita' ghandha titqies bhala persuna interessata ghall-fini tal-Kap 281. Dan jemergi bl-iktar mod kristallin mid-disposizzjonijiet fuq premessi fil-kuntest tac-cirkostanzi partikolari ta' dan il-kaz, fejn il-hrug tal-mandat ezekuttiv ser ikollu tabilfors riperkussjonijiet fuq it-twettiq tad-direttivi u tal-ordnijiet mahruga mill-Awtorita', bhala Awtorita' regolatrici imwaqqfa bil-Ligi, fil-qadi tad-dmirijiet taghha.

"Lex Specialis

"Illi marbut ma' dawn il-konsiderazzjonijiet hemm il-kwistjoni dwar l-konfliggenza, allura, bejn id-disposizzjonijiet tal-Kap 12 li jimponu obbligu fuq is-sekwestratarju, f'dan il-kaz Satabank, biex jiddepozita, u dawk tal-Kap 371 li jaghtu lill-Awtorita' is-sahha legali li torbot ir-rilaxx tad-depoziti b'kondizzjonijiet tassattivi maghmula ghat-tharis tal-obbligi nazzjonali u internazzjonali vigenti fil-qafas tal-legislazzjoni dwar is-servizzi finanzjarji. Fil-fattispecie partikolari tal-kaz odjern, l-Awtorita' kellha tintervjeni sabiex thares u tissorvelja kontra l-periklu ta' hasil ta' flus - materja li hija kjarament ta' ordni pubbliku.

"Hawnhekk il-Qorti tilqa' u taccetta bhala gustifikati l-argumenti tal-Awtorita' rikorrenti li hemm element ta' ordni pubbliku li ghandu jiggwida lil din il-Qorti fl-apprezzament tal-kaz odjern. F'din is-sitwazzjoni, l-interessi stretti tal-privat huma assoggettati ghar-rigorosita' tat-tharis tal-ordni pubbliku.

“Aparti din il-konsiderazzjoni, is-sahha regolatrici li ghandha l-Awtorita' b'effett tal-artikoli succitati ma jhallix dubbju li d-direttivi taghha ghandhom ikollhom effett "minnkejja kull disposizzjoni ohra tal-Ligi."

“Illi in sostenn tat-tezi taghha ir-rikorrenti tirreferi ghall-kaz identiku fuq citat fl-ismijiet ***GLD Services Limited v Atomos Limited,*** *(Prim'Awla tal-Qorti Civili per On. Imh. Anthony Abela - 13 ta' Marzu 2019) fejn il-Qorti laqghet sottomissjonijiet simili mressqa minnha.*

“Ghalkemm din id-decizjoni qed tistenna esitu finali mill-Qorti tal-Appell, huwa utili li din il-Qorti ticcita siltiet li tqies li huma rilevanti u taghmilhom taghha.

“F'dik id-decizjoni gie ribadit:

> *"Ma hemm ebda dubbju li l-ligijiet in kwistjoni jirregolaw sitwazzjonijiet li ma humiex regolati mil-ligijiet generali u ordinarji tal-pajjiz. Dawn il-ligijiet huma principalment immirati lejn is-settur finanzjarju u bankarju, settur kumpless, mimli riskji finanzjarji, kemm ghall-individwu u b’mod partikolari ghas-Socjeta` in generali, b’effett pervasiv, kemm ekonomikament u anke socjalment. Ma humiex immirati biex iharsu l-indiwidu biss, izda b’mod partikolari lill-kollettivita` fis-sens kommunitarju tal-kelma. Di piu’, anke jekk wiehed ihares lejn is-sensiela ta’ direttivi u ligijiet tal-Unjoni Ewropea li jissemmew f’dawn iz-zewg ligijiet, bl-obbligi li dawn ir-regolamenti li jgibu maghhom fil-kuntest tat-Trattat ta’ Ateni, hija evidenti n-natura specjali ta’ dawn il-ligijiet. Pero` dwar dan aktar ‘l isfel."*

“Il-Qorti kompliet:

> *"In-natura specjali ta’ dawn il-ligijiet giet ukoll rikonoxxuta fis-sentenza tal-Prim Awla Qorti Civili per Imhallef J. Zammit Mckeon fl-ismijiet* ***All Invest Limited -vs- X et*** *tat-30 ta’ Marzu 2017 fejn intqal hekk:- 'Dawn ir-regolamenti li gew mahruga mill-MFSA ghandhom is-sahha ta` ligi, u ghalhekk huma specjali ghaliex jirregolaw il-procedura li ghandha tigi segwita Rik. Nru. 154/19TA 15 fl-ambitu tas-servizzi finanzjarji. Kumpannija li qed tipprovdi servizzi finanzjarji ghandha obbligi u kondizzjonijiet sabiex topera u li maghhom ghandha tottempera ruhha. Din il-Qorti m`ghandhiex l-icken sembjanza ta` dubju li dawn m`humiex obbligi li hija soggetta ghalihom fil-ligi ordinarja kwalsiasi socjeta` kummercjali.”*
>
> *"Din il-Qorti hi ghalhekk ukoll tal-fehma, li dawn il-ligijiet huma ukoll ta’ ordni pubbliku ghaliex joffru protezzjoni lis-socjeta` in generali, fejn ghandek istituzzjonijiet finanzjarji, bhal ma huma l-Banek, repozitarji ta’ numru kbir ta’ depozitanti u li minnhom jghaddu flejjes li jistghu jaghtu lok ghall-investigazzjoni minhabba sorsi ta’ natura suspettuza fid-dawl mhux biss tal-obbligi li ghandu l-Istat Malti lejn il-kollettivita` izda anke dawk l-obbligi li ghandu fil-kamp internazzjonali lejn stati ohrajn. Ghalhekk anke f’dan ir-rigward ghandek element qawwi ta’ ordni pubbliku. (Ara Sentenza tal-Prim Awla per Imhallef Tonio Mallia tas-7 ta’ Ottubru 2004 fl-ismijiet* ***Francis Paris et -vs- Maltacom Plc****.).*

"Dik il-Qorti qieset li l-element ta' ordni pubbliku jemergi ukoll mill-fatt, li "kemm il-Kap 371 u anke Kap 330 tal-ligijiet ta' Malta, huma fost ohrajn imfassla fuq corpus ta' regolamenti tal-Unjoni Ewropea. Anke l-istess artiklu 4B tal-Kap 371, li abbazi tieghu inhargu s-sanzjonijiet fil-konfront tal-Bank rikorrent huwa fost ohrajn imsejjes fuq wahda minn dawn id-direttivi u cioe` "Regulation (EU) No 575/2013 of the European Parliament and of the Council of 26th June 2013 on prudential requirements for credit institutions and investment firms and amending Regulation (EU) No 648/2012 Text with EEA relevance. Issa l-Istat Malti bhala membru shih tal-Unjoni Ewropea ghandu l-obbligu imnissel mit-trattat ta' Ateni tas-16 ta' April 2003, li jaccerta mhux biss li dawn ir-Regolamenti jkunu implimentati, izda li ma jhalli xejn mil-ligijiet domestici jiffrustraw l-applikazzjoni taghhom. Di fatti artiklu 3 tal-Kap 460 tal-ligijiet ta' Malta jiddisponi hekk:- 'Mill-Ewwel ta' Mejju 2004, it-Trattat u atti eżistenti u futuri adottati mill-Unjoni Ewropea għandhom jorbtu lil Malta u għandhom ikunu parti mil-liġi domestika tagħha taħt il-kondizzjonijiet stipulati fit-Trattat."

"Ghaldaqstant fid-dawl ta' dan kollu premess, din il-Qorti tqies li t-talba kif maghmula hija misthoqqa. Dan peress li l-process istitwit taht is-sorveljanza u d-direttivi tal-Awtorita' li permezz tieghu d-depoziti fis-Satabank m'ghandhomx jigu rilaxxjati mill-persuna kompetenti qabel ma jkun hemm l-iskrutinju rekwizit ghall-harsien kontra l-hasil tal-flus ghandhom jiehdu l-precedenza fuq id-disposizzjonijiet tal-Kodici tal-Procedura u tal-Organizzazzjoni Civili.";

4. L-appellant *nomine* ressaq appell mill-imsemmi provvediment b'Rikors tiegħu tat-3 ta' Lulju, 2019, u li fih u għar-raġunijiet hemm imfissra, talab lil din il-Qorti biex tirrevokah;

5. L-Awtorità ressqet Nota fid-19 ta' Lulju, 2019[6], li biha irrilevat li kienet ħadet konjizzjoni tal-appell u, fid-dawl ta' sentenza li din il-Qorti kienet tat fit-2 ta' Lulju, 2019[7], tirrimetti ruħha għad-deċiżjoni li din il-Qorti jogħġobha tagħti dwar l-istess appell, filwaqt li tirriżerva kull dritt li jista' jkollha fil-konfront tal-partijiet;

---

[6] Paġ. 87 tal-atti

[7] Riferenza għar-Rikors 154/19TA fl-atti tar-Revoka ta' Mandat Eżekuttiv fl-ismijiet ***GLD Services Limited vs Atomos Limited et***

6. Semgħet it-trattazzjoni tal-avukati tal-partijiet waqt is-smigħ tat-8 ta' Ottubru, 2019;

7. Rat l-atti kollha tal-Mandat;

8. Rat li l-appell tħalla għal-lum għas-sentenza;

Ikkunsidrat:

9. Illi fl-appell tiegħu, l-appellant iressaq **żewġ aggravji** mid-deċiżjoni appellata u li huwa jifformulahom b'dan il-mod: (i) li l-ewwel Qorti marret lil hinn mill-parametri stabbiliti li dwarhom tista' tilqa' talba għal tħassir ta' Mandat skond l-artikolu 281 tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta; u (ii) safejn l-ewwel Qorti tat preċedenza lil-liġijiet u regolamenti għall-prevenzjoni tal-ħasil ta' flus minħabba elementi ta' ordni pubbliku fuq id-dispożizzjonijiet tal-Kodiċi tal-Organiżżazzjoni u Proċedura Ċivili;

10. Illi qabel ma l-Qorti tgħaddi biex tqis l-imsemmija aggravji, jidhrilha xieraq li tisħaq li l-proċedura mnedija taħt id-dispożizzjonijiet tal-artikolu 281 tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta tirrigwarda **atti** eżekuttivi u mhux **titoli** eżekuttivi u għalhekk, fi proċedura bħal dik, il-Qorti ma tidħolx fil-kwestjoni tas-siwi ta' xi titolu eżekuttiv li bis-saħħa tiegħu jkun inħareġ xi

Mandat[8]. Fit-tieni lok, il-liġi trid ukoll[9] li ħadd ma għandu jitħalla jagħmel oppożizzjoni għall-eżekuzzjoni ta' Mandat, ħlief wara li tkun saret l-eżekuzzjoni;

11. Illi fil-kwestjoni li l-Qorti għandha quddiemha, l-att eżekuttiv huwa l-Mandat ta' Sekwestru li l-eżekuzzjoni tiegħu ssir billi tingħata kopja tiegħu lis-sekwestratarju[10], kif fil-fatt sar f'dan il-każ ukoll. Madankollu, jirriżulta mill-atti li, sa minn xhur qabel ma nħareġ il-Mandat, l-intimat kien intlaqat minn Ordni maħruġ mill-Awtorità f'Ottubru tal-2018 (u liema Ordni kien segwit b'oħrajn sa Jannar tal-2019[11]) taħt id-dispożizzjonijiet tal-artikolu 29(1) tal-Att tal-1994 dwar il-Kummerċ Bankarju[12] li bih l-istess Awtorità kienet ħatret ditta ta' awdituri – Ernst & Young (EY) – biex tagħtiha pariri u ssegwi l-ħidma tal-Bank appellat. Bl-Ordni tal-20 ta' Ottubru, 2018[13], l-Awtorità wessgħet il-ħatra ta' EY billi tatha li tieħu kontroll tal-assi tal-Bank sekwestratarju (Satabank p.l.c.) biex jitħarsu l-interessi tad-depożitanti u li tassumi l-kontroll tan-negozju tal-Bank sekwestratarju u twettaq funzjonijiet oħrajn li l-Awtorità setgħet, minn żmien għal żmien, tindikalha. Fost tali direttivi, l-imsemmi Bank sekwestratarju kellu "*to refrain, cease*

[8] Ara, per eżempju, App. Ċiv. **1.12.2000** fil-kawża fl-ismijiet ***Briffa vs Stones Properties Ltd. noe*** (Kollez. Vol: **LXXXIV.ii.1401**) u App. Ċiv. **25.5.2001** fil-kawża fl-ismijiet ***K.T.I. vs Serge*** (Kolleż. Vol: **LXXXV.ii.414**)
[9] Art. 276 tal-Kap 12
[10] Art. 377(1) tal-Kap 12
[11] Dokti "1" sa "7" f'paġġ. 5 a 12 tal-atti
[12] Att XV tal-1994 (Kap 371)
[13] Dok "2", f'paġġ. 6 – 7 tal-atti

and desist from affecting or processing any withdrawal or outward transfers from any accounts held by the Bank";

12. Illi għal dak li jirrigwarda l-**ewwel aggravju**, l-appellant jisħaq li l-ewwel Qorti ma qisitx tajjeb meta qalet li d-dispożizzjonijiet tal-Att dwar il-Kummerċ Bankarju jikkostitwixxu liġi speċjali li tipprevali fuq dik ġenerali, b'mod li tmewwet dak li jipprovdi l-Kodiċi tal-Organiżżazzjoni u Proċedura Ċivili, b'mod partikolari fejn jidħlu l-atti eżekuttivi maħruġa fuq ordni ta' qorti. Huwa jgħid li, jekk kemm-il darba l-Awtorità jidhrilha li kellha raġunijiet tajbin biex iżżomm l-eżekuzzjoni tal-Mandat, imqar f'parti minnu, dan kellha tagħmlu bil-mod kontenzjuż ordinarju ħalli l-kwestjoni tkun mistħarrġa fil-mertu quddiem il-qorti kompetenti. Huwa jtemm jgħid li l-Awtorità għandha dejjem rimedji oħrajn effettivi fuq id-depożitu ta' fondi sekwestrati li s-sekwestratarju hu obbligat jagħmel taħt l-awtorità tal-Qorti;

13. Illi, kif ingħad, għal dan l-aggravju l-Awtorità wieġbet bin-Nota li fiha tgħid li toqgħod għal dak li tista' tiddeċiedi din il-Qorti, u dan fid-dawl tas-sentenza li hija kienet tat fit-2 ta' Lulju, 2019 f'każ ieħor li jixbah lil dan tallum;

14. Illi l-Qorti ssib li ċ-ċirkostanzi fil-każ l-ieħor u l-kunsiderazzjonijiet li l-Qorti għandha tagħmel f'dan il-każ tassew jixbhu lil xulxin u għalhekk se

ttennihom, ukoll għaliex ma ngħatawlha l-ebda sottomissjonijiet jew argumenti ġodda biex tibdel il-fehmiet tagħha;

15. Illi r-rimedju mogħti bl-artikolu 281 tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta huwa speċifikatament dak li jara jekk att eżekuttiv, maħruġ wara ordni minn qorti u fuq is-saħħa ta' titolu eżekuttiv, għandux jitħassar, għal kollox jew f'biċċa minnu, fuq talba ta' xi persuna li tagħti lil dik il-Qorti raġuni valida għal tali tħassir;

16. Illi li l-għan li għalih iddaħħal ir-rimedju taħt l-artikolu 281 fil-Kodiċi tal-Proċedura huwa marbut ma' xi għelt jew nuqqas fl-att eżekuttiv innifsu, li, bis-saħħa tiegħu, il-parti eżekutata tbati preġudizzju u dan billi jsir eżami formali tal-att li tiegħu qiegħed jintalab it-tħassir[14]. Il-Qorti tistħarreġ li r-rekwiżiti mitluba mil-liġi għall-ħruġ tal-Mandat ikunu tħarsu u jkunu jidhru mill-att eżekuttiv innifsu, u li dak il-Mandat ma jkunx inħareġ b'mod abbużiv[15]. Kemm hu hekk, l-ewwel kliem tas-subartikolu (1) tal-artikolu 281 jagħmluha ċara li r-rimedju mogħti lir-rikorrent jingħata bla ħsara għal kull jedd ieħor taħt l-istess Kodiċi jew xi liġi oħra;

17. Illi, in ġenerali, jista' jingħad li Mandat jista' biss jiġi attakkat kemm-il darba jkun inħareġ minn Qorti żbaljata jew jekk ikun hemm xi difett fil-

[14] App. Inf. PS **9.1.2008** fil-kawża fl-ismijiet ***Awtorita' Marittima ta' Malta vs Polidano Brothers Ltd***

[15] Ara P.A. GV **19.11.2008** fl-atti tar-rikors fl-ismijiet ***Kummissarju VAT vs Mark Grima et noe et***

forma[16]. Għalhekk, l-istħarriġ li din il-Qorti trid tagħmel dwar it-talba mressqa quddiemha għandu jkun wieħed fil-parametri stretti tal-azzjoni kif proposta. Xogħol il-Qorti f'din il-proċedura huwa li tara li tagħmel ħaqq mal-partijiet għaliex wara kollox, fi proċedura bħal din, ikun hemm dejjem xi titolu eżekuttiv (bħal sentenza, taxxa ġudizzjarja jew kuntratt) li minnu nnifsu jkun stabilixxa l-mertu tal-kwestjoni. Din il-Qorti, fl-istħarriġ li jmissha tagħmel fi proċedura bħal din, ma tinbidilx f'Qorti ta' reviżjoni ulterjuri tal-ilmenti fil-mertu dwar it-titolu li jkun;

18. Illi, b'żieda ma' dan, l-azzjoni maħsuba taħt l-artikolu 281 tgħodd fejn issir talba għat-tħassir, għal kollox jew f'parti minnu, tal-att eżekuttiv, u mhux fejn tintalab is-sospensjoni tal-effetti tiegħu[17]. Is-sospensjoni tal-effetti ta' Mandat tintalab b'azzjoni ordinarja quddiem il-Qorti kompetenti skond l-artikolu 156 tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta[18];

19. Illi l-Qorti tagħraf li t-tifsir tal-liġi mill-qrati jimxi maż-żmien u fis-sistema Malti mhuwiex marbut tabilfors max-xejra jew is-saħħa ta' sentenzi li jkunu ngħataw qabel fuq il-kwestjoni. B'daqshekk ukoll ma jfissirx li meta tinqala' kwestjoni li dwarha ma tkunx ingħatat fehma minn qabel minn xi qorti, jintesa kulma jkun ingħad qabel u jitfasslu

---

[16] P.A. AJM **14.11.1994** fil-kawża fl-ismijiet ***Josephine Spiteri vs Anthony Perry et*** (degriet interlokutorju)
[17] Ara, b'eżempju, P.A. AJM **5.3.2001** fil-kawża fl-ismijiet ***Terranet Ltd vs Linknet Ltd. et***; u App. Ċiv. **5.2.2002** fil-kawża fl-ismijiet ***Persiano et vs Persiano*** (Kollez. Vol: **LXXXVI.ii.257**)
[18] App. Ċiv. **14.12.2018** fl-atti tal-Mandat Eżekuttiv fl-ismijiet ***Catherine Imperia Caruana vs Olena Caruana Verbytska***

raġunamenti ġodda bil-ħsieb li jipprovdu rimedju għal kwestjoni bħal dik. Il-Qorti tgħid dan għaliex tagħraf li t-tħassir ta' Mandat eżekuttiv iġib miegħu effetti radikali li jeħilsu lill-parti eżekutata jew lil xi parti oħra mdaħħla fl-atti ta' dak il-Mandat mir-rabta tal-ordni li jkun ingħata bil-ħruġ tal-Mandat, u dan bil-konsegwenzi kollha li dan iġib miegħu għall-kreditur eżekutant;

20. Illi l-Qorti qiegħda tqis ukoll il-kwestjoni li tqajmet b'dan l-appell fid-dawl tal-messaġġ li jista' jingħata dwar is-saħħa u l-effettività fl-ordinament ġuridiku Malti għall-eżekuzzjoni ta' titoli eżekuttivi. Bħalma huwa tajjeb u xieraq li ma jsir xejn biex idgħajjef il-qafas regolatorju ta' monitoraġġ magħmul mill-awtoritajiet nazzjonali kompetenti, hekk ukoll huwa tajjeb u meħtieġ li ma jsir xejn li jdgħajjef is-saħħa ta' ordnijiet eżekuttivi mogħtija mill-Qrati kompetenti;

21. Illi l-Qorti tqis li l-Ordni li ngħata lill-Bank sekwestratarju mill-Awtorità huwa wieħed li, minnu nnifsu, jidher li huwa kawtelatorju u provviżorju, fis-sens li, wara li jsiru l-verifiki meħtieġa, l-istess Bank sekwestratarju jkun f'qagħda li jista' jerġa' jaċċetta l-istruzzjonijiet tal-klijenti tiegħu wara li dwarhom ikunu saru l-verifiki meħtieġa għall-finijiet kollha tal-Kapitolu 371. Tagħraf ukoll li l-ftuħ jew l-amministrazzjoni ta' kontijiet bankarji, ta' tifdil jew ta' titolu jikkostitwixxu "attività rilevanti" għall-finijiet tal-iskrutinju li awtorità bħalma hija l-Awtorità tista' twettaq

dwar "kummerċ finanzjarju rilevanti"[19] bħalma huwa l-kummerċ bankarju taħt l-Att għall-finijiet tal-Att kontra l-Ħasil tal-Flus[20]. Tqis ukoll li l-għan li għalih inħareġ l-Ordni mill-Awtorità kien sewwasew dak li jħares l-interessi tal-klijenti tal-Bank sekwestratarju u mhux lill-imsemmi Bank;

22. Illi, min-naħa l-oħra, minkejja li l-artikolu 29(5) tal-istess Att jgħid li jgħodd fuq kull liġi oħra, imkien ma jipprovdi li istituzzjoni ta' kreditu jew bank imqiegħed taħt waħda miċ-ċirkostanzi maħsuba fid-dispożizzjonijiet ta' dak l-artikolu hija meħlusa milli tħares ordni ta' qorti jew li tista' ġġarrab ħsara jew sanzjoni jekk tħares ordni bħal dik. Qari tad-Direttiva relattiva[21] li minnha ttieħdu u kienu trasposti d-dispożizzjonijiet tar-Regolamenti msemmija mkien ma jsemmi ebda sanzjoni bħal dik[22];

23. Illi l-Qorti tqis ukoll li jekk kemm-il darba l-Bank sekwestratarju Satabank kellu joqgħod għall-ordni tal-Qorti kif mogħtija fil-Mandat attakkat, ma kienx se jaqbad u jgħaddi l-fondi sekwestrati lill-intimat u lanqas direttament lill-appellant, imma jgħaddi biex jiddepożita dawk l-istess fondi taħt l-awtorità tal-Qorti li ħarġet il-Mandat, u wieħed jifhem li l-iżbank ikun awtorizzat biss hekk kif u meta ma jkunx hemm xi raġuni li

---

[19] Ara reg. 2(1) tar-Regolamenti Kontra *Money Laundering* u Finanzjar ta' Terroriżmu (A.L. 372/2017)(L.S. 373.01)

[20] Att XIX tal-1994 (Kap 373)

[21] Ara Direttiva (UE) 2015/849 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Mejju, 2015 (Ġ.U. 5.6.2015, L 141/73 *et seq*)

[22] Għall-kuntrarju, l-artikolu 58(5) (d) tar-Regolament jistipula li l-awtoritajiet kompetenti għandhom jeżerċitaw is-setgħat tagħhom li jimponu sanzjonijiet u miżuri amministrattivi f'konformità ma' din id-Direttiva u mal-liġi nazzjonali, fi kwalunkwe mod fost dawn li ġejjin: .. .. .. (d) b'applikazzjoni lill-awtoritajiet ġudizzjarji kompetenti

timpedixxi milli dan isir (b'mod partikolari jekk il-proċess tal-aċċertament dwar il-kumpannija intimata Oil & Ship Consultancy Limited jilħaq jintemm u ma jirriżultawx irregolaritajiet). Hawnhekk ukoll din il-Qorti ma tarax kif il-Mandat jew il-ħarsien tiegħu jistgħu jolqtu ħażin lill-Bank sekwestratarju, jew kif dan kollu jista' jwassal għat-tħassir tal-Mandat;

24. Illi għalhekk il-Qorti tasal għall-fehma li l-ewwel aggravju tal-appellant huwa tajjeb u sejra tilqgħu;

25. Illi t-**tieni aggravju** tal-appellant ikompli fuq l-ewwel wieħed. Fil-qofol tiegħu, dan l-aggravju jikkontesta l-għoti mill-ewwel Qorti ta' preċedenza tal-liġi bankarja fuq id-dispożizzjonijiet tal-liġi proċedurali. L-appellant jgħid li daqskemm il-liġijiet u r-regolamenti viġenti dwar il-prevenzjoni ta' ħasil ta' flus huma ta' ordni pubbliku, l-istess u xejn anqas huma ta' ordni pubbliku l-liġijiet proċedurali. Iżid jgħid li biex il-Bank sekwestratarju joqgħod għall-ordni tal-Qorti li ħarġet il-Mandat, m'għandux għalfejn jikser b'daqshekk l-Ordni mogħti lilu mill-Awtorità sakemm l-eżerċizzju tal-aċċertament ikun għadu għaddej;

26. Illi dwar dan aggravju l-Qorti tirreferi għall-kunsiderazzjonijiet li saru taħt l-ewwel aggravju. Iżżid tgħid li jekk it-tħassib li jsemmi l-Bank sekwestratarju bħala raġuni valida għat-tħassir tal-Mandat fir-rigward tiegħu kien ir-rabta li huwa għandu bħala sekwestratarju biex jiddepożita

l-fondi sekwestrati appartenenti lill-intimat, dan it-tħassib ma jidhirx li huwa fondat. Bħala bank sekwestratarju, hu jista' jwettaq id-dmirijiet tiegħu ta' sekwestratarju skond il-liġi billi jiddikjara x'inhuma l-assi tad-debitur eżekutat li għandu f'idejh bla ħtieġa li jiddepożitahom taħt l-awtorità tal-Qorti[23] u dan sakemm ikun għadu għaddej il-proċess ta' aċċertament li jissemma fil-paragrafu ta' qabel dan;

27. Illi minn dan kollu, il-Qorti tasal għall-fehma li fil-każ li għandha quddiemha ma kienx hemm raġuni valida biex il-Mandat jitħassar, lanqas fir-rigward tal-Bank sekwestratarju Satabank p.l.c., u għal dawn ir-raġunijiet il-Qorti qiegħda ssib li dan l-aggravju wkoll huwa mistħoqq u sejra tilqgħu;

Decide:

28. Għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti qiegħda taqta' u tiddeċiedi l-appell billi:

Tilqa' l-appell tal-kumpannija eżekutanti International Properties and Investments Limited u tħassar il-provvediment mogħti mill-Prim'Awla tal-tal-Qorti Ċivili fis-27 ta' Ġunju, 2019, fl-atti tal-Mandat Eżekuttiv fl-ismijiet premessi, safejn laqa' t-talba għat-tħassir tal-imsemmi Mandat, u

[23] Ara *Proviso* tal-art. 378 tal-Kap 12

tikkonferma l-istess provvediment għall-bqija, bl-**ispejjeż** kontra l-Awtorità appellata, filwaqt li dawk tal-ewwel istanza jibqgħu kif determinati fl-imsemmi provvediment.

Joseph Azzopardi
Prim Imħallef

Joseph R. Micallef
Imħallef

Tonio Mallia
Imħallef

Deputat Reġistratur
rm